

šara, katera vsa skupaj ni vredna toliko, kakor jedna pesem iz »Popijevaka«. Zakaj li posojati pri drugih národih, ako je v národu toliko in takó krasnih napevov (prim. Kuhačevo zbirko) in če ima národ takov zbornik, kakeršna je »Cithara octochorda»? Res, nikdo se ni zanimal baš mnogo za cerkveno petje, dasi je takó znamenito za národ. Tuje pesmi se ne morejo omiliti národu, kaj li, ko se na vse pretege muči in nateza jezik in naglasek, da mora pristnega Hrvata kár uho boleti. Ali je morda to hrvaški:

»Pred tobom o Božé klečé« i. t. d. ali:

»Na lice mi padámo

Pred tobom o Božé!« i. t. d.

Odslej bode menda vendar bolje. Saj je ta Novakova zbirka velik korak k napredku. Novak je pokazal Hrvatom pot, po katerem naj hodijo, pokazal jim studenec, iz katerega naj zajemajo. Da bi se le »Popijevke« hitro razširile med národ! Prvikrat bodo zvenéle morda marsikateremu razvajanemu ušesu nekoliko čudno, ali uverjen sem, da bode resno, dostojanstveno, cerkveno petje národu po volji. Mnogi teh koralnih napevov so takó lepi, da lahko tekmujejo, kakor pravi sam Novak, z najlepšimi drugovi vseh drugih národov.

Vj. Novak je ritmiziral napeve, oblekel jih v harmoniško obleko, ali takó, da ne izgubljajo koralnega značaja, in priredil jim dostojne besede, zakaj dasi moramo spoštovati starino, vendar se ne more več popevati kaj takovega, kakor v pesmi »Jager i. t. d.«, kakeršnih je v »Cithari« več. Dobro bi bilo pa vendar, da je pesmim pridejan povsod še stari tekst, ker bi ga bilo zanimivo primerjati, a tudi za razvijanje jezika bi bilo znamenito. Med »Popijevkami« je dobila tudi naša »Jager na lovu šraja« svoje mesto (glej str. 23.), kakor tudi: »Poslan bi angejo Gabriel (str. 22.) in »Missus venit« (»Doletio angel s neba« na str. 20.). Besede »Jagru« so sevéda povsem izpremenjene. Zbirka je sestavljena jako marno in vestno; vsa čast izdajatelju! Národní učitelji naj bi hitro segli po nji in jo uveli v národ. Sevéda bi trebalo nadaljevati to takó lepo delo, prirediti še drugih pesmi, rabiti pridno »Citharo octochordo« in v nje duhu prenoviti in popraviti cerkveno petje hrvaško. Bog dáj!

Janko Barč.

V. izkaz darov za Prešérnov spomenik.

Prenesek	gld. 438'66
Jožef Marin, c. kr. profesor i. t. d. v Ljubljani	„ 11'—
Dr. J. Kotnik, notarski kandidat v Ljubljani	„ 10'—
Dijaki iz Maribora, Celja, Ptuja in Gradca pri končni veselici v Ptuji	„ 3 30
Ivan Debelak, c. in kr. stotnik v Ungváru	„ 10'—
Višji realci v Ljubljani	„ 10'55
Skupaj	gld. 483'51

Jagičeva tridesetletnica. Dne 8. m. m. je praznoval g. V. Jagič tridesetletnico svojega književnega delovanja. Leta 1861. je namreč izšlo pryó delo njegovo v programu zagrebške gimnazije „Pabirci po cvieću našega narodnoga pjesništva“; število vseh spisov Jagičevih pa je od takrat legija. Kdor bi hotel navesti samó naslove vseh člankov, kar jih je spisal Jagič v teh tridesetih letih, izpolnil bi že precejšnjo knjigo. Od leta 1880. je izdal, ne gledé na „Archiv für slavische Philologie“, katerega ureduje še dandanes, preobilo spisov, izmed katerih imenujemo samó „Zakon vinodolski“, „Specimina linguae palaeoslovenicae“, „Marinsko čvetero evangelije“, štiri paleografske razprave, „Menaea“, dopisovanje Kopitarja in Dobrovskega i. t. d., i. t. d. poleg mnogih drugih člankov in océn o delih ruskih učenjakov. Prav sedaj izide njega studija o slovanskih starinah in nedolgo tudi vsestranski razširjena in spopolnjena studija o národni poeziji slovanski, katera je

izhajala dôkaj let v „Radu“ jugoslovanske akademije. — Največjega slavista sedanje dôbe so se torej dné 8. m. m. zahvalno spominjali obili njega učenci berlinski, peterburški in dunajski ter mu izročili krasen album svojih slik. Dal Bog, da bi neumorni učenjak še pozna leta bogatil slavistiko s proizvodi globokega svojega znanja!

Hrvaška opera. Operni pevec g. *Ivo pl. Hreljanović* pridedi o priliki zagrebške jubilarne razstave venec opernih predstav, za katere se mu je že posrečilo pridobiti znane domače in tuje umetnike. Izmed tujih oper se bodo pele »Faust«, »Trovatore«, »Mali vojvoda«, »Fra Diavolo«, izmed domačih pa »Nikola Šubić« in »Boysijska večica«. To je torej po daljšem času zopet poskus oživiti operne predstave v Zagrebu, in mi želimo od vsega srca, da bi popoluoma uspelo lepo in zaslužno podjetje g. Hreljanoviča. — Predstave se začno dné 1. vélikega srpana in trajajo do dné 15. kimovca.

Mažuraničeva dela. Kakor poroča »Vienace«, namerja g. *Vladimir Mažuranić*, sin največjega epika hrvaškega, izdati zbrana dela vélikega svojega očeta.

Češki zakladi v Aziji. Kakor znano, bili so Mongoli delj časa v Moravski in Šleziji, dokler se niso morali leta 1241. po bitvi na Dobrem polji umečniti v svojo domovino. Tedaj so vzeli s seboj raznotere stvari iz samostanov in gradov ter jih zanesli do Samarkanda, kjer so bile še po smrti Tamerlana leta 1405. Ko se je moralo to mesto udati, prenesli so svoje zaklade v Bekem, kjer se nahajajo še dandanes. Ker je Bekem dostopen Evropcem, zato pravi dunajski »Freundenblatt«, naj bi morda češka akademija znanostij poslala tja in v Samarkand učenjakov, ki bi iskali čeških starin.

† **Dr. Jan Peter Jordan.** Na Dunaji je umrl sloveči lužiskosrbski pisatelj dr. Jan Peter Jordan v 74. letu dôbe svoje. Bil je jako plodovit pisatelj in izdal mimo drugih knjig nemški pisano slovnico gorenjeluziškega jezika. Leta 1841. je priobčil tudi nekoliko srbskih národnih pesmij pod imenom »Wicazec Petr.«

Dva nova poljska groba. Na Poznanskem je umrl *Jan Aleksander Fredro*, sin slovečega dramatika Aleksandra Fredra. Spisal je mnogo veseloiger, n. pr. »Przed śniadenim«, »Piomka wujaszka«, »Mentor«, »Obce żywoły«, »Wielkie bractwo«, »Kalocze«, »Ubogí czy bogaty«, »Consilium facultatis«, »Posażna jedynaczka«, »Drzemka pana Prospara«, »Poznajnim kochasz«. Osebe Fredrovih dramatiških proizvodov so zajete iz neposrednjega resničnega življenja; najrajši je slikal lahkoživce in egoiste.

V Krakovem je umrl škof *Adam Stanisław Krasiński*, član krakovske akademije, v 87. letu dôbe svoje. Pokojnik je spisal mnogo znanstvenih razprav in bil zajedno izboren pesnik. Preložil je na poljščino starorusko pesem »Słowo o polku Igorjevem«; drugi znamenitejši spisi njegovi so: »Szkola rymotwórcza Horacego«, »Prawo kanoniczne«, »Synonimy języka polskiego«, »Gramatyka polska« in »Złote myśli«, sentencije izredno globoke modrosti. V rokopisu je zapustil daljšo pesem »Wołyń« in zanimive spominske črtice.

Grof Lev Tolstoj je spisal novo brošuro, v kateri odločno obsoja sléfharno znanost in umetnost, v kolikor ne služi človečnosti in splošni koristi

Listnica. — B. H. »Blagovolite natisniti, kar sem zložil v petih minutah.«

»V gozdu sem se tih sprehajal,
Ptiček je na veji pel,
S srečo mi srcé napajal,
Da sem bil močno vesel.«

Nehoté smo se domislili meniha, kateremu je pa nekaj sto let rajska ptica v gozdu »napajala« srce, da je bil tudi také »močno« vesel. — V petih minutah ste spisali to